

Aktuella nationella folkhälsoinsatser.
Motsvarar dessa dagens folkhälsoutveckling?

Kvalitetsmässan, Göteborg

november 2009

Sarah Wamala, Statens folkhälsoinstitut

Folkhälsoinsatser

- Barns och ungas hälsa
- Äldres hälsa
- Levnadsvanor
- Sociala skillnader

FHI:s arbete med barn och ungdomars hälsa

- Regeringsuppdrag: Barn och ungdomars **psyiskhälsa** - 6 försökskommuner (stimulansbidrag 50 milj)
- Regeringsuppdrag: Kartlägga det förebyggande arbetet i kommunerna som särskilt riktas till barn och ungdomar i olika **risksituationer** samt ta fram
- Regerings uppdrag: **"Skolan förebygger (2)"** - mera hälsosam och hälsofrämjande skola
- Regerings uppdrag: Nationella strategi för **föräldrastöd**

Nationell strategi för ett utvecklat föräldrastöd

En vinst för alla

1. **Stimulansbidrag** (70 milj. kr) till 10 kommuner för utvecklingsarbetet under 2010-2011
2. Bilda **en samverkansgrupp** som stöd i arbetet med föräldrastöd
3. Skapa **ett dialogforum** för kommuner och idéburna organisationer kring föräldrastöd
4. Utveckla och ansvara för **ett webbaserat system** för jämförelser för kommuner avseende föräldrastöd

Kommuner (universitet) som fördelas 70 miljoner

1. **Spånga – Tensta stadsdel** (Karolinska Institutet)
2. **Södertälje kommun** (Karolinska Institutet)
3. **Sjuhärads kommunalförbund** (Göteborgs universitet)
4. **Tjörns kommun** (Göteborgs universitet)
5. **Kalmar kommun** (Karolinska Institutet)
6. **Umeå kommun** (Umeå universitet)
7. **Uddevalla kommun** (Uppsala universitet)
8. **Växjö kommun** (Örebro universitet)
9. **Linköpings kommun** (Linköpings universitet)
10. **Ovanåkers kommun** (Uppsala Barnhälsovården).

FHI:s arbete med äldres hälsa

- Regeringsuppdrag: Byggd miljö och fysisk aktivitet för äldre
- Regeringsuppdrag: Äldres hälsa - sociala mötesplatser för goda matvanor och fysisk aktivitet
 - Sprida kunskaper och erfarenheter om stödjande miljöer och metoder för goda matvanor och fysiskaktivitet.
 - Stärka ett stödjande förhållningssätt bland olika yrkeskategorier och frivilliga i bemötandet av äldre med syfte att skapa förutsättningar för socialt deltagande och hälsosamma mat- och motionsvanor.
- EU-ordförandeskap: Hälsosam åldrandet

Levnadsvanor

Övervikt, fetma och fysisk aktivitet

Män och kvinnor, 2004 resp. 2008

	MÄN		KVINNOR	
	2004	2008	2004	2008
Övervikt	43%	42%	28%	28%
Fetma	11%	12%	11%	11%
Fysiskt aktiv (30 min/dag)	69%	65%	69%	64%

- Mera än hälften män (55 %) och kvinnor (51 %) i ålder 65-84 år använder blodtryckssänkande medicin.
- 35 % av äldre män och 29 % av äldre kvinnor använder blodfettssänkande medicin.
- 15 % av äldre män och 9 % äldre kvinnor använder diabetesmedicin.

Alkohol, narkotika, dopnings och tobaks förebyggande arbete

1. FHI ska stödja länsstyrelserna och kommunerna med syfte att utveckla och skärpa **tillsynen** enligt alkohol- och tobakslagen.
2. FHI ska stödja **kommunernas hälsofrämjande** och förebyggande arbete
3. stärka och utveckla det lokala **sektorsöverskridande hälsofrämjande arbetet** (6 försöksomkommuner)
4. FHI:s fortsatta arbete med "Skolan förebygger (2)"- reducera elevers bruk av alkohol, narkotika, dopningspreparat och tobak.
5. Tobaksstrategi
6. FHI:s Nationella Riskbruksprojekt och dess hälsofrämjande arbete inom hälso- och sjukvård, universitetet och företagsvård

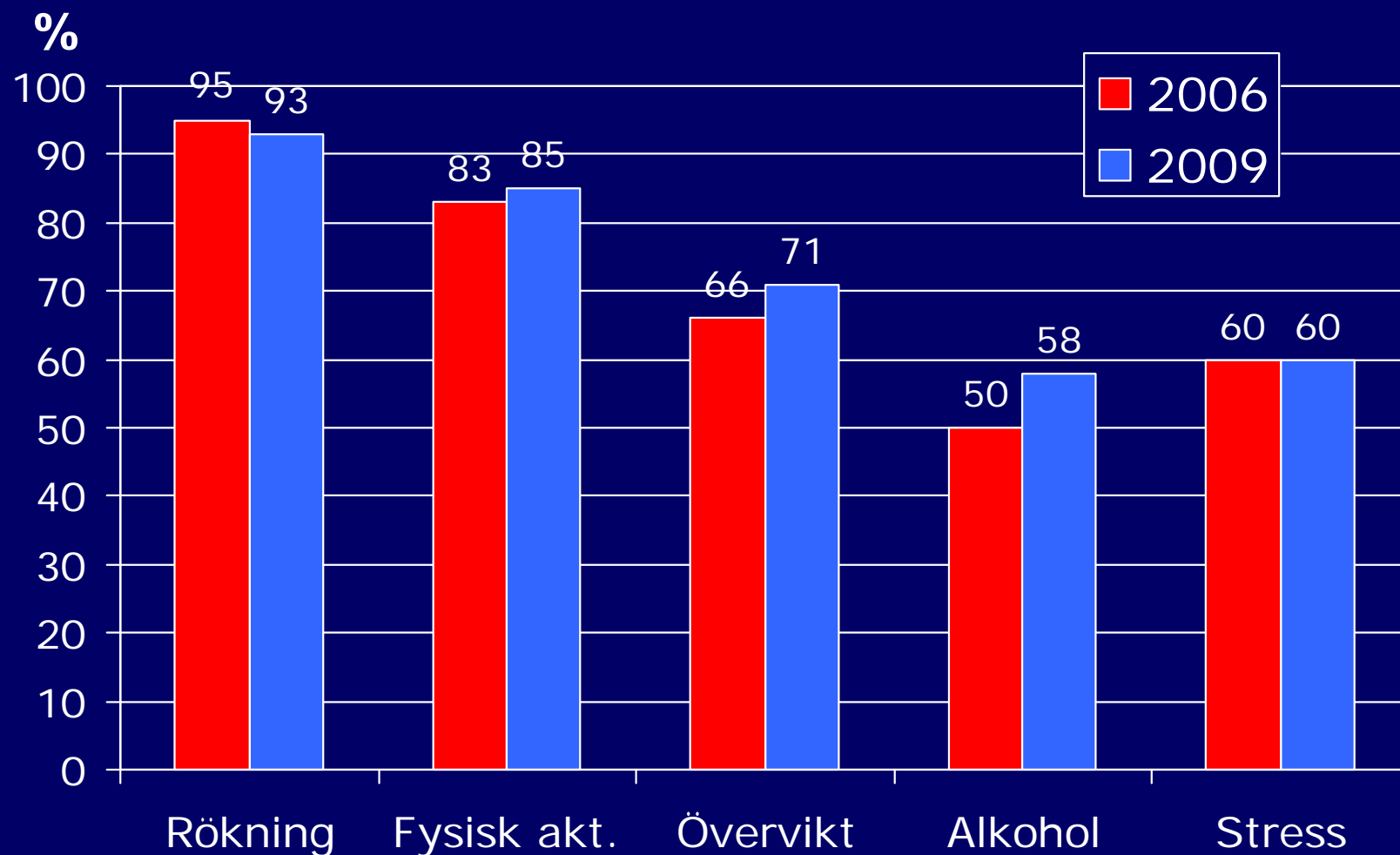

Främjande av hälsosamma levnadsvanor (2)

- **Fortsatt förebyggande arbete med övervikt och fysisk aktivitet är viktigt.**
 - Nationell utvärdering av receptföreskriven fysisk aktivitet (FaR)
 - Sprida skriften FYSS 2008
 - Insatser mot ökad fysiskaktivitet och begränsat intag av sötsaker i skolan är viktigt - tillgänglighet betonas
- Utbildnings/fortbildningspaket avseende metoden motiverande samtalsmetodik och fysisk aktivitet på recept
- Bygd miljö och fysisk aktivitet
- Samverkan med Livsmedelsverket initiera ett samverkansprojekt inom området matvanor och fysisk aktivitet
- **Uppmärksamhets vecka (Goda matvanor och fysisk aktivitet (V16))**

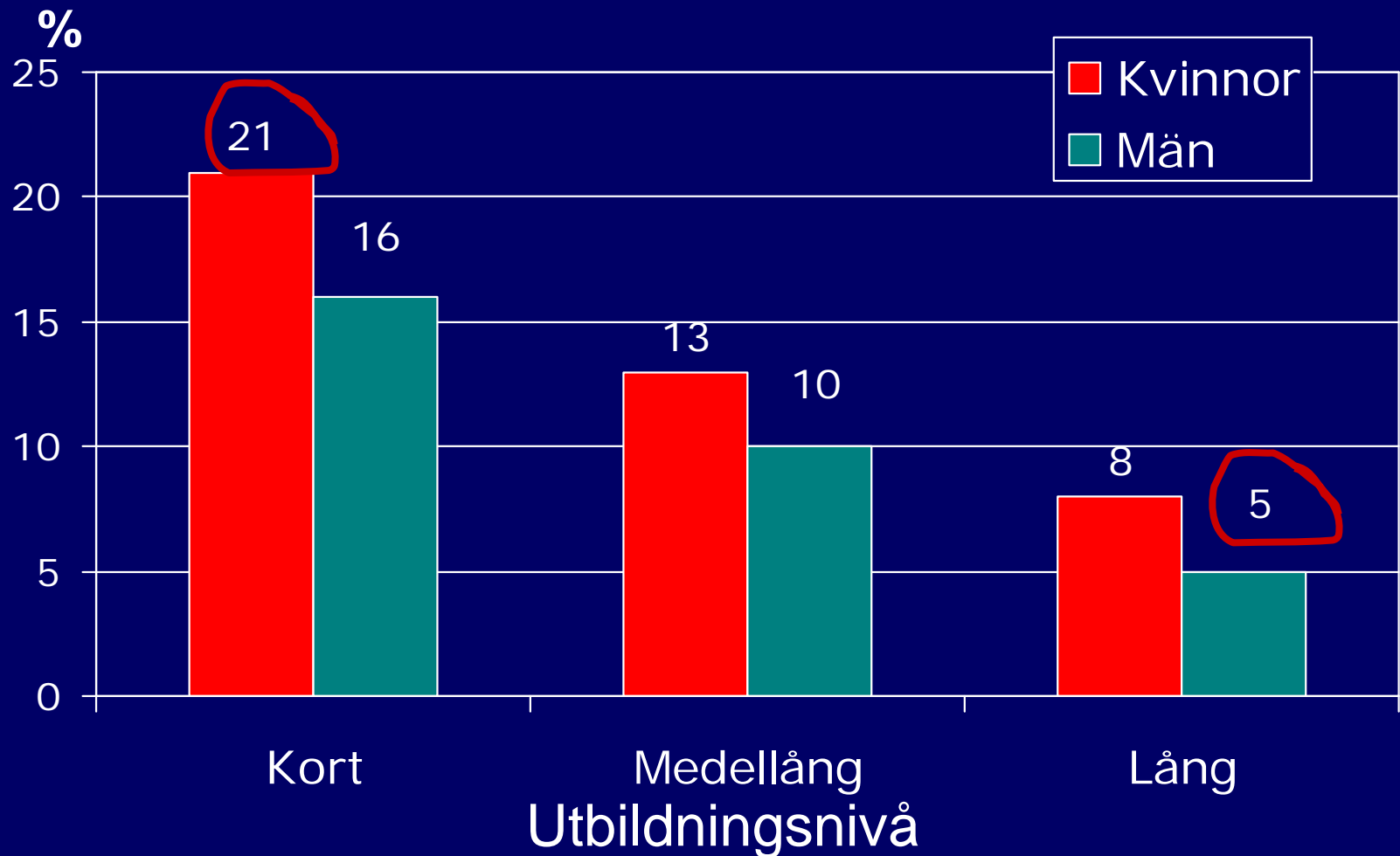
Andel allmänläkare som alltid/ofta diskuterar levnadsvanor med sina patienter (2006 vs. 2009)

Sociala skillnader

Röker dagligen i relation till utbildningsnivå

FHI:s arbete med sociala skillnader i hälsa

- Regeringsuppdrag: Att analysera vilka lärdomar Sverige kan dra av WHO:s Marmots kommission för hälsans sociala bestämningsfaktorer i samverkan med Socialstyrelsen
- Regeringsuppdrag: Hälsosituationen bland nationella minoriteter
- Regeringsuppdrag: Urban utveckling
- Jämlikhetsverktyg i genomförandet av folkhälsoarbete
- Uppföljning - den Nationella folkhälsoenkäten, sedan 2004

Ett stort tack!

www.fhi.se